

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3ECdo/10/2017
Identifikačné číslo spisu:	1508216950
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1508216950.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného Bytového družstva Petržalka, so sídlom v Bratislave, Budatínska č. 1, IČO: 00169765, proti povinným: 1/ Ing. Z. R. naposledy bývajúcemu v A., 2/ Z. R. bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. Soňou Tóthovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. č. 2, o vymoženie uloženej povinnosti, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 36 Er 4777/2008, o dovolaní povinnej 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2016 sp. zn. 18 CoE 162/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Oprávnený má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 30. septembra 2016 sp. zn. 18 CoE 162/2016 potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 9. novembra 2015 č.k. 36 Er 4777/2008-78, ktorým bolo návrh povinnej 2/ na zastavenie exekúcie zamietnutý. Zhodne so súdom prvej inštancie nezistil žiaden z dôvodov taxatívne vymenovaných v § 57 Exekučného poriadku pre zastavenie exekúcie, nakoľko nemajetnosť povinnej nebola preukázaná, naopak bolo zistené, že je spoluvlastníčkou 1/2 nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX katastrálneho územia O..

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala povinná 2/ dovolanie. Namietala, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP, keďže neskúmal aktívnu legitimáciu na strane oprávneného, nezisťoval, či oprávnený má schválenú zmluvu o výkone správy. Súčasne vychádzajúc z obsahu dovolania jeho prípustnosť vyvodzovala aj z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP majúca za to, že právna otázka neskúmania aktívnej legitimácie súdom ex offio a jej dopadu na výsledok konania nebola súdmi ešte riešená. Navrhla, aby dovolací súd uznesenia oboch súdov nižšej inštancie buď zrušil (a vec vrátil prvoištančnému súdu na ďalšie konanie), alebo „sám vo veci rozhodne tak, že exekučné konanie zastaví“.

3. Oprávnený vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutia súdov sú vecne správne a navrhol dovolanie povinnej 2/ ako nedôvodné zamietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) dovolateľka zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP a v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či je jej dovolanie prípustné. Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

5. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je (nesmie byť vnímaný ako) tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

6. Povinná 2/ dovolaní tvrdí, že bolo porušené jej právo na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP tým, že súdy bez náležitého dokazovania vychádzali z nepodloženého záveru o tom, že oprávnený má schválenú zmluvu o výkone správy, a preto jeho aktívna legitimácia je daná.

7. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo podľa predchádzajúcej právnej úpravy nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

8. Vychádzajúc z obsahu dovolania povinná 2/ vyvodzuje prípustnosť jej dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

9. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte tohto uznesenia dovolacieho súdu len „právna otázka“).

10. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

11. Povinnou 2/ uvedený dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od doterajšej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takéto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

11.2. Pokiaľ ide o námietku povinnej 2/, že odvolací súd rozhodol bez toho, aby náležite skúmal aktívnu legitimáciu oprávneného v exekučnom konaní, je potrebné vziať na zreteľ, že povinná 2/ síce dovolanie formálne odôvodňuje nesprávnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, z obsahu jej dovolania (viď § 124 ods. 1 CSP) je však zrejmé, že nesúhlasí s úvahami a skutkovými závermi odvolacieho súdu a s vyhodnotením zistených skutkových okolností. Z uvedeného vyplýva, že povinná 2/ namieta nesprávnosť skutkových zistení; touto nesprávnosťou však nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolateľka vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (viď § 432 ods. 1 CSP). Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a § 432 ods. 2 CSP. Otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán a na rozdiel od toho riešenie právnej otázky prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, jej obsahu, zmyslu a účelu, normu interpretuje a zo svojich skutkových zistení (to znamená po vyriešení skutkových otázok a na ich podklade) prijíma právne závery o (ne)existencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad.

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

12.1. V danom prípade je dovolanie povinnej 2/ vadné v tom, čo bolo pre posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP podstatné (vo vymedzení právnej otázky, ktorá ešte

nebola dovolacím súdom riešená); nejde však o vadu, ktorú by sa mal súd pokúsiť odstrániť. Váda dovolania tejto povahy bráni dovolaciemu súdu v uskutočnení dovolacieho prieskumu.

13. Z uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie povinnej 2/ podľa ustanovenia § 447 písm. c/, f/ CSP.

14. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.